

Çevre ve Orman Bakanlığından:

**Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin
Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin
Uygulanmasına Dair Yönetmelikte
Değişiklik Yapılmasına
Dair Yönetmelik**

MADDE 1 — 27/12/2001 tarihli ve 24623 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3 — Bu Yönetmelik; 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu, 6968 sayılı Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 4041 sayılı Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme ile Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunla uygun bulunarak, 20/6/1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan CITES Sözleşmesine dayanılarak hazırlanmıştır."

MADDE 2 — Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

Sözleşme (CITES): 20/6/1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak, 22/12/1996’da ülkemizde yürürlüğe giren Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi,

Sekreteryası: Sözleşme Sekreteryasını,

Yönetim Mercii: Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen, CITES Belgesi düzenlemek ve bu kapsamda gerekli işlemleri yürütmekle yükümlü olan kurumları,

Bilimsel Mercii: Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki görevleri yapmakla sorumlu olan, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanlığını (TÜBİTAK),

Yetkili İdare: Sözleşmeye taraf olmayan devletlerle yapılan ticarete, muhatap alınan resmi kurum ya da kuruluşu,

Ticaret: Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin ithalatı, ihracatı, transit, yeniden ihracatı ve denizden girişini,

Yeniden ihracat: Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ithal edilmiş olan bir türe ait örneğin ihraç edilmesini,

Denizden giriş: Herhangi bir devletin yetki alanı dışındaki deniz üstü, deniz içi, deniz tabanı ve hava sahası ortamlarından elde edilen bir türe ait örneğin ülkeye sokulmasını,

Tür: Birbirlerine benzeyen, sadece kendi aralarında verimli gen alışverişi yapabilen (üreyebilen) bireylerin oluşturduğu popülasyonu,

Popülasyon: Biyolojik ve coğrafik olarak ayrı özellikteki bireylerin topluluğunu,

Alt Tür: Bir tür içinde, bazı ayırıcı karakterler ile birbirinden ayrılan bireylerden oluşan topluluğu,

Örnek: Yönetmelik kapsamında yer alan canlı veya ölü hayvan veya bitki türünü, bunların kolayca tanınabilir herhangi bir parçasını ya da türevini,

Suni Yolla Üretilmiş Bitki: Anaç materyalden, kültür ortamında üretilen bitkiyi,

Kontrol Altında Üretilen Hayvan: Kontrollü bir çevrede doğan ya da başka yolla üretilen hayvanları,

Menşe Ülke: Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin, doğal ortamından alındığı, denizden giriş yaptığı, suni veya kontrol altında üretildiği ülkeyi,

Zati Eşya veya Ev Eşyası Sayılan Örnek: Ticari amaç için kullanılmayacak olan, özel bir şahsa ait eşyaların bir kısmını oluşturan veya oluşturmaya amacını taşıyan, Yönetmelik kapsamında yer alan türlere ait ölü örnekleri, parçaları ve türevleri,

Orman Ürünleri: Her çeşit ağaç, ağaççık ve çalılarından elde edilen oduna müteallik üründür. Tomruk, direk, sanayi odunu, kağıtlık odun, lif-yonga odunu, sırik, çubuk, çıra, kök, yakacak odun ve benzerleri gibi,

Transit Geçiş: Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde hareketini,

CITES Belgesi: Yönetmeliğin I, II ve III sayılı listelerinde yer alan bir türe ait örneğin ihracat, ithalat, yeniden ihracatı ve denizden girişinde, yönetim mercileri tarafından düzenlenen, bu kapsamda yapılan işlemler sırasında taraf devletlerin yönetim mercileri ve gümrük idarelerince aranan, Sözleşme hükümlerine uygun formatta düzenlenen ve Ek-I'de yer alan formu, ifade eder."

MADDE 3 — Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 6 — Yönetmeliğin I, II ve III sayılı listelerinde yer alan bir türe ait örneğe, CITES Belgesi düzenlenmesi ve gerekli işlemlerin yapılmasında;

a) Karasal omurgasızlar, yumuşakçalar, denizlerde ve iç sularda bulunan bitkilerde dahil su ürünleri ile bunların yumurtaları, deniz memelileri, tüm canlı bitkiler için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı,

b) Kuşlar, deniz memelileri hariç memeliler, sürüngenler, iki yaşamlılar, eklem bacaklılar, orman ürünleri ve mevcut mevzuatla (a) bendinde belirtilen Yönetim Mercii'nin görevleri dışında kalan türler için Bakanlık, yetkilidir."

MADDE 4 — Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 9 — I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihraç edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) Yönetim mercii tarafından, ihraç edilecek türün hayvan ve bitki varlığının korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin ihlal edilmeksizin elde edilmiş olduğunun tespit edilmesi,

b) Bilimsel mercii'nin sözkonusu ihracatın, türün neslinin devamına zarar vermeyeceğine ilişkin yazılı görüşünün alınması,

c) Canlı örneğin yaralanmadan, sağlığı zarar görmeden ve kötü muameleye maruz kalmadan sevk edileceğinin Yönetim Mercii'ne taahhüt edilmesi,

d) İthalatçı ülkenin yönetim mercii tarafından düzenlenen CITES Belgesinin, ilgili Yönetim Mercii'ne ibraz edilmesi,

durumunda verilir."

MADDE 5 — Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası ile (a) ve (e) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithal edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;

a) İhracat ya da yeniden ihracatını yapan ülkenin yönetim mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Mercii'ne ibraz edilmesi,"

"e) Türe ait örneğin ticari amaçlarla kullanılmayacağının, ithalatçı tarafından Yönetim Mercii'ne taahhüt edilmesi,"

MADDE 6 — Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin madde başlığı ile birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"I Sayılı Listede Yer Alan Türlerle Ait Yeniden İhracat"

"I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihraç edilebilmesi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;"

MADDE 7 — Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"I sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin denizden girişi için; I-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, I-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur."

MADDE 8 — Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"I Sayılı Listede Yer Alan Kontrol Altında Üretilen Hayvanlar ve Suni Yolla Üretilen Bitkilerin Ticareti

Madde 13 — İlgili Yönetim Mercii tarafından tescil edilmiş olması kaydıyla I sayılı liste kapsamındaki bir hayvan türünün ticari amaç için kontrol altında üretilen örneği ile, I sayılı liste kapsamındaki bir bitki türünün ticari amaç için suni yolla üretilmiş örneği, II sayılı liste kapsamındaki bir türün örneği gibi işlem görür."

MADDE 9 — Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihracatı için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur."

MADDE 10 — Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithali için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur.

İthalata ilişkin CITES Belgesi, ihracat ya da yeniden ihracat yapan ülkenin Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciiine ibraz edilmesi halinde düzenlenir."

MADDE 11 — Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin madde başlığı ile birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II Sayılı Listede Yer Alan Türlerle Ait Yeniden İhracat"

"II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihracat yapılabilmesi için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması şarttır. CITES Belgesi;"

MADDE 12 — Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"II sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin denizden girişi için; II-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, II-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;"

MADDE 13 — Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ihracatı için, III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi;"

MADDE 14 — Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait örneğin ithalatı için, sözkonusu örnek, ilgili türü III sayılı liste kapsamına dahil etmiş olan bir ülkeden ithal edilecekse, III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, Ek-I'de yer alan forma uygun olarak, CITES Belgesinin alınması zorunludur. CITES Belgesi ancak, ihracat veya yeniden ihracat yapan ülkenin Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinin ilgili Yönetim Merciiine ibraz edilmesi halinde verilir;"

MADDE 15 — Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"III Sayılı Listede Yer Alan Türlerle Ait Yeniden İhracat"

Madde 20 — III sayılı liste kapsamındaki bir türe ait yeniden ihracatının yapılabilmesi için; III-A sayılı listedeki bir türe ait örnek için Tarım ve Köyişleri Bakanlığından, III-B sayılı listedeki bir türe ait örnek için Bakanlıktan, örneğin ülkemizde işlem gördüğüne veya yeniden ihraç edildiğine dair bir CITES Belgesi alınır."

MADDE 16 — Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Her CITES Belgesinde, belgeyi düzenleyen Yönetim Merciiinin adı ile mavi renkli mühürünün ve ilgili Yönetim Mercii tarafından verilen bir kontrol numarasının bulunması esastır. Kontrol numarası, CITES Belgesinin Kontrol numarası isimli bölümüne 13 haneli olarak yazılır ve aşağıdaki bilgileri kapsar.

A	A	B	B	C	C	D	D	--	--	F	F	F
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	---	---	---

A: Türkiye'nin uluslar arası trafik kodunu,

B: Belgeyi düzenleyen Yönetim Merciiinin Bakanlık kodunu,

C: Belgenin düzenlendiği ayı,

D: Belgenin düzenlendiği yılın son iki rakamını,

E: "---" (tire),

F: Belgenin düzenlendiği yıl içindeki sıra sayısını,

ifade eder.

Kontrol numarasında, "B" ile tanımlanan bölümde;
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı: 12
Çevre ve Orman Bakanlığı: 18
ile tanımlanır."

MADDE 17 — Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, ithalata ilişkin düzenlenen CITES Belgesinin geçerlilik süresi 12 ay, ihracata ve yeniden ihracata ilişkin düzenlenen CITES Belgesinin geçerlilik süresi 6 aydır. Bu süreler uzatılamaz."

MADDE 18 — Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kontrol Altında Üretilen Hayvanlar veya Suni Yolla Üretilen Bitkilere Ait Örnekler"

Madde 23 — İhracatçı ülkenin Yönetim Mercii, bir hayvan türüne ait örneğin üretildiğine veya bir bitki türüne ait örneğin suni yolla üretildiğine, örneğin bu şekilde üretilmiş bir hayvan veya suni yolla üretilmiş bir bitkinin parçası olduğuna veya bunlardan elde edilmiş olduğu sonucuna varmış ise, Yönetim Mercii'nin bu hususta vereceği bir belge, Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan hükümler uyarınca istenen CITES Belgesi yerine geçer. Ancak, Yönetim Mercii'nin gerekli görmesi halinde, yukarıda belirtilen durumlarda da CITES Belgesi düzenlenebilir."

MADDE 19 — Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yönetmelik kapsamında yer alan bir türe ait örneğin, ülkeden transit geçişinde, örneklerin gümrük işlemleri sırasında Yönetmeliğin 3, 4 ve 5 inci Bölümlerinde yer alan kurallara uygulanmaz. Ancak, bu örneklerin transit geçişinde gümrük idaresi görevlilerince, ihracatçı veya yeniden ihraç eden ülkenin ilgili Yönetim Mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanunun transit rejimi hükümleri gereğince istenen belgeler aranır. İhracatçı veya yeniden ihraç eden ülkenin ilgili yönetim mercii tarafından düzenlenmiş CITES Belgesinde belirtilen son varış yeri, türe ait örneğin taşınması ile ilgili diğer belgelerde belirtilen son varış yerine uygun olmak zorundadır."

MADDE 20 — Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Üretilen hayvanlar ile suni yolla üretilen bitkiler konusunda ticaret için, Yönetim Mercii tarafından tescil edilmiş olan tüm kişi, kurum ve kuruluşlar, Yönetmelikle ilgili işletmelerinde yürütülen işler ve stok miktarları hakkında kayıt tutulmak zorundadır."

MADDE 21 — Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 22 — Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 37** — İhracatın veya yeniden ihracının, Sözleşmeye taraf olmayan devlete yapıldığı veya ithalatın böyle bir devletten yapıldığı durumlarda, Sözleşmeye taraf olmayan devletin yetkili idaresi tarafından verilmiş benzer bir belge ya da resmi yazı, CITES Belgesi yerine kabul edilir. Bu belge, yetkili idarenin ismini, damgasını, imzasını ve ticarete konu olan örneğe ilişkin yeterli bilgiyi ihtiva eder."

MADDE 23 — Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak;

- a) CITES Belgesi olmaksızın veya sahte ve geçersiz CITES Belgesi ile bir türe ait örneğin ihracı, ithali, yeniden ihracı ya da denizden girişinin yapılması,
 - b) CITES Belgesinin alınmasında yalan beyanda bulunulması,
 - c) CITES Belgesinde tahrifat yapılması,
- durumlarında CITES Belgesi iptal edilir. Suçun niteliğine göre Türk Ceza Kanunu, 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Gümrük Kanununun ilgili maddelerindeki cezalar uygulanır."

Yürürlük

MADDE 24 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 — Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.